

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

<p>ΟΔΗΓΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ</p>
--

Ο παρών οδηγός εντάσσεται στο πλαίσιο της παροχής κάθε δυνατής βοήθειας προς τους δήμους της Χώρας, ώστε να ανταποκριθούν σ' όλες εκείνες τις απαιτούμενες διαδικασίες για τη μεταφορά μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από τον τόπο κατοικίας τους στις σχολικές μονάδες και αντίστροφα. Η Υπηρεσία μας, τόσο πριν όσο και μετά τη δημοσίευση της σχετικής Κ.Υ.Α. αρ.35415/28-7-2011 (ΦΕΚ 1701 Β'), έχει καταρτίσει πλήθος εγκυκλίων και εγγράφων αναφορικά με το εν λόγω ζήτημα και στα οποία θα πρέπει πάντοτε οι ενδιαφερόμενοι δήμοι να ανατρέχουν για τη διευκόλυνσή τους. Στις επόμενες σελίδες θα βρείτε συγκεντρωμένες σ' ένα ενιαίο κείμενο τις σημαντικότερες προβλέψεις των σχετικών εγκυκλίων, εμπλουτισμένες ταυτόχρονα, με ορισμένα νέα στοιχεία τα οποία κρίθηκαν απαραίτητα, κυρίως λόγω της διαρκώς αυξανόμενης επιρροής της νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η Υπηρεσία μας παραμένει ανοικτή σε προτάσεις και παρατηρήσεις επί των θεμάτων αυτών, με σκοπό τη διαρκή βελτίωση της διαδικασίας μεταφοράς μαθητών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Άμεσες ενέργειες των Δήμων

Ενόψει του νέου σχολικού έτους οι δήμοι οφείλουν να προβούν στις ακόλουθες ενέργειες:

1. Να μεριμνήσουν για τη συλλογή των στοιχείων για τους έχοντες δικαίωμα μεταφοράς μαθητές από τις σχολικές μονάδες. Παρότι οι εγγεγραμμένοι, άρα και οι μεταφερόμενοι, μαθητές οριστικοποιούνται με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς είναι δυνατή η πρόβλεψη με βάση τα στοιχεία των ήδη φοιτούντων μεταξύ των οποίων και των τελειόφοιτων του δημοτικού και του γυμνασίου.

Η συλλογή στοιχείων από τους διευθυντές των σχολικών μονάδων για την πραγματοποίηση των προβλεπόμενων ενεργειών, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 4 της υπ' αρ.35415/28-7-2011 Κ.Υ.Α., περιλαμβάνει πίνακα με τους δικαιούμενους μεταφοράς μαθητές στον οποίο περιλαμβάνονται το ονοματεπώνυμο του μαθητή, η διεύθυνση κατοικίας του και η απόσταση από τη σχολική μονάδα σε χιλιόμετρα με προσέγγιση τουλάχιστον πρώτου δεκαδικού ψηφίου. Ο εν λόγω πίνακας είναι προσωρινός στην παρούσα φάση και θα τροποποιείται αναλόγως μετέπειτα, σύμφωνα με την πραγματική κατάσταση των δικαιούμενων μεταφοράς μαθητών.

2. Να διαπιστώσουν ποιοι από τους δικαιούμενους μεταφοράς μαθητές δύνανται να μεταφέρονται με τη δημόσια συγκοινωνία με βάση τα υφιστάμενα δρομολόγια. Προς τούτο θα πρέπει να ζητούνται, είτε από τους φορείς εκτέλεσης δημόσιου συγκοινωνιακού έργου, είτε από τις αρμόδιες υπηρεσίες μεταφορών των περιφερειών, τα δρομολόγια τα οποία ισχύουν κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Επισημαίνεται η δυνατότητα των δήμων (προαιρετικά) να τροποποιούν τα αστικά δρομολόγια και να ζητούν την τροποποίηση των υπεραστικών από τις περιφέρειες, σύμφωνα με τα άρθρα 94 παρ. 2 εδάφιο 27 και 186 παρ. ΙΙ εδάφιο Ε.4. του Ν.3852/2010. Οι τροποποιήσεις είναι σκόπιμο να γίνονται σε συνεννόηση με τους εκάστοτε φορείς δημόσιας συγκοινωνίας, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα εκτέλεσής τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 της Κ.Υ.Α. αρ.35415 οι μαθητές μεταφέρονται κατά προτεραιότητα με τη δημόσια αστική και υπεραστική συγκοινωνία ή με δημοτική συγκοινωνία. Για την πραγματοποίηση της διαδικασίας αυτής εκτυπώνονται τα ειδικά μαθητικά δελτία (ΕΜΔ), με φροντίδα του δήμου, τα οποία στη συνέχεια διανέμονται

από τα σχολεία στους μαθητές. Το κόστος των ΕΜΔ υπολογίζεται στο 50% της κανονικής τιμής του εισιτηρίου της διαδρομής, με εξαίρεση τις περιπτώσεις μικροσυγκοινωνίας. Οι μαθητές, ανεξαρτήτως του τρόπου μεταφοράς, δεν επιβαρύνονται με οποιοδήποτε αντίτιμο καθώς το κόστος της μεταφοράς τους το αναλαμβάνει ο δήμος.

3. Εάν ο δήμος διαθέτει κατάλληλα μεταφορικά μέσα μπορεί να τα χρησιμοποιήσει για τη μεταφορά των μαθητών σχεδιάζοντας συγκεκριμένα δρομολόγια στα οποία θα γίνεται χρήση των μέσων αυτών. Τα ίδια μέσα, εφόσον είναι κατάλληλα για το σκοπό αυτό, όπως βεβαιώνεται από την τεχνική υπηρεσία του δήμου, πρέπει να δρομολογούνται κατά προτεραιότητα για την εξυπηρέτηση των μαθητών των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής (ΣΜΕΑ) και δευτερευόντως για τη μεταφορά των μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Εξυπακούεται πως μπορούν να μεταφέρονται με τα μέσα αυτά και οι μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όταν αυτό είναι εφικτό, είτε τροποποιώντας τα δρομολόγια είτε με τη χρήση κοινών δρομολογίων για μαθητές ΣΜΕΑ και μαθητές πρωτοβάθμιας ή και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

4. Όταν τα δημόσια συγκοινωνιακά και ίδια μέσα δεν επαρκούν τότε δημιουργούνται ειδικά δρομολόγια για τη μεταφορά μαθητών με δημόσιες συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται μεταξύ δήμου και αναδόχου, σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών. Υπενθυμίζεται ότι το θεσμικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών αποτελούν το Π.Δ.60/2007 το οποίο αποτελεί ενσωμάτωση στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 18/2004 και το Π.Δ.28/1980 όπως ορίζεται στο άρθρο 273 του Ν.3463/2006 (ΔΚΚ), αναλόγως του ύψους του προϋπολογισμού. Η περαιτέρω διαδικασία αναλύεται στο Κεφάλαιο Β.

5. Να εγγράψουν, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, στον προϋπολογισμό τους σχετική πίστωση στο ύψος της εκτιμώμενης δαπάνης για τη μεταφορά μαθητών με όλους τους τρόπους, περιλαμβανομένων και των επιδομάτων.

6. Είναι απαραίτητο, πριν ξεκινήσουν οι διαδικασίες δημοπράτησης, ο δήμαρχος σύμφωνα με τα παραπάνω βήματα να διαπιστώσει με έγγραφό του τους δικαιούμενους μεταφοράς μαθητές, οι οποίοι μεταφέρονται με κάθε τρόπο ξεχωριστά, καθώς και τους μαθητές, για τους οποίους δεν είναι εφικτή η μεταφορά τους και

συνεπώς τους αποδίδονται επιδόματα. Το εν λόγω έγγραφο μπορεί να τροποποιείται και να συμπληρώνεται, ακόμα και με αναδρομική ισχύ, κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους σύμφωνα με τα νέα δεδομένα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Διαγωνισμοί για τη μεταφορά μαθητών

7. Εφόσον συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις οι δήμοι οφείλουν να προβούν στη δημοσίευση διακήρυξης. Αναφορικά με τη διαδικασία προκήρυξης διαγωνισμού, υπενθυμίζεται ότι το δημοτικό συμβούλιο εγγράφει πίστωση, τροποποιεί τον προϋπολογισμό και αποφασίζει για τον τρόπο δημοπράτησης, ενώ σύμφωνα με την παρ.1.ε του άρθρου 72 του ν.3852/2010 η οικονομική επιτροπή καταρτίζει τους όρους δημοπράτησης, συντάσσει τη διακήρυξη, διεξάγει και κατακυρώνει τη δημοπρασία. Επίσης, σύμφωνα με την ίδια παράγραφο, για τη διεξαγωγή των δημοπρασιών και την αξιολόγηση των προσφορών η οικονομική επιτροπή μπορεί να συγκροτεί επιτροπές από μέλη της, δημοτικούς ή δημοσίους υπαλλήλους ή ειδικούς επιστήμονες. Επισημαίνεται ότι οι αρμόδιοι διατάκτες οφείλουν να προβούν σε ανάληψη υποχρέωσης, σύμφωνα με το Π.Δ. 113/2010, που να αφορά στο σύνολο της δαπάνης και για όλο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης.

Οι όροι της διακήρυξης του διαγωνισμού πρέπει αφενός να αποσκοπούν στη μέγιστη δυνατή συμπίεση του κόστους μεταφοράς των μαθητών και αφετέρου στη βελτίωση των συνθηκών μεταφοράς τους. Στο διαγωνισμό μπορεί να προβλέπονται δικαιώματα προαίρεσης έως και το 20% του αρχικού προϋπολογισμού για την ενσωμάτωση τυχόν νέων δρομολογίων και τη δυνατότητα αναπροσαρμογής των αρχικών δρομολογίων κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. Ο δήμος μπορεί επίσης, μέσα στο πλαίσιο της ανωτέρω προαίρεσης, να προβλέπει τη δυνατότητα χρονικής παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών και για διάστημα όχι μεγαλύτερο των τριών (3) μηνών.

Το μεταφορικό έργο διακρίνεται μεταξύ αυτού που πραγματοποιείται με τα μέσα μαζικής μεταφοράς και αναφέρεται σε μεγάλο αριθμό μαθητών (λεωφορείο, μικρό λεωφορείο, ακτοπλοϊκά μέσα, κ.λπ.) και εκείνου που πραγματοποιείται με ταξί και αφορά σε περιορισμένο αριθμό μαθητών. Ο αριθμός των μεταφερόμενων μαθητών ανά δρομολόγιο καθορίζει το είδος του μεταφορικού μέσου το οποίο θα

χρησιμοποιηθεί (λεωφορείο, μικρό λεωφορείο, ταξί, κ.λπ.) αποφεύγοντας, εάν είναι δυνατόν, τη χρήση περισσότερων του ενός μεταφορικών μέσων στο ίδιο δρομολόγιο. Σε περίπτωση κατά την οποία τα πλέον κατάλληλα από άποψη χωρητικότητας μεταφορικά μέσα δεν είναι διαθέσιμα στην ευρύτερη περιοχή (π.χ. σε νησιωτικούς δήμους), τότε θα μπορούσε να καταβληθεί προσπάθεια ομαδοποίησης μεταφερόμενων μαθητών, ώστε ο αριθμός των μαθητών να αντιστοιχεί στα διαθέσιμα μέσα. Το μεταφορικό έργο που διενεργείται με τα παραπάνω μέσα γίνεται ανά δρομολόγιο μονής ή διπλής διαδρομής.

Ο σχεδιασμός των δρομολογίων πρέπει να λαμβάνει υπόψη:

- α) την εξυπηρέτηση περισσότερων της μίας σχολικής μονάδας από κάθε δρομολόγιο
- β) την εξυπηρέτηση ταυτόχρονα των σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- γ) την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη χρήση κοινών μεταφορικών μέσων, δεδομένης της χωρητικότητας του μεταφορικού μέσου, ούτως ώστε να αποφεύγεται η διέλευση περισσότερων του ενός μεταφορικών μέσων από τον ίδιο οδικό άξονα για μεγάλη απόσταση, όπου αυτό είναι εφικτό. Δεν είναι επιτρεπτή η μεταφορά όρθιων μαθητών καθώς και η μεταφορά και άλλων επιβατών, άλλως συντρέχει περίπτωση αθέτησης συμβατικών υποχρεώσεων, ενώ επιβάλλονται και οι σχετικές κυρώσεις του Κ.Ο.Κ.
- δ) την ομαδοποίηση των μαθητών, οι οποίοι κατοικούν εντός του ίδιου οικισμού, σε συγκεκριμένα σημεία επιβίβασης και αποβίβασης εντός του οικισμού ούτως ώστε να προκύπτουν λιγότερες στάσεις, κατά προτίμηση επί του οδικού άξονα πραγματοποίησης του δρομολογίου.

Επισημαίνεται το γεγονός ότι στις περιπτώσεις διαγωνισμών για τη μεταφορά μαθητών οι σχετικές συμβάσεις θεωρούνται δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες (από 1-1-2012) για ποσά άνω των 200.000 Ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), συμπεριλαμβανομένης και της προαίρεσης, υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Π.Δ/τος 60/2007 (ΦΕΚ 64 Α') και της σχετικής Οδηγίας 2004/18/ΕΚ. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να δοθεί η δέουσα επιμέλεια για να τηρηθεί η διαδικασία και οι προθεσμίες της απαραίτητης δημοσίευσης στην Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η ελάχιστη προθεσμία γενικής εφαρμογής για τους διαγωνισμούς άνω του προαναφερθέντος ορίου σύμφωνα με το ανωτέρω Π.Δ. και τη σχετική Οδηγία είναι, ως γνωστόν, πενήντα δύο (52) μέρες από την δημοσίευση στην εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έως την ημέρα λήξης παραλαβής των προσφορών. Εάν τα χρονικά περιθώρια είναι

σχετικά περιορισμένα, θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα σύντμησης των ελάχιστων προθεσμιών μέσω των σχετικών διατάξεων.

Συγκεκριμένα, για να συντμηθούν χρονικά όσο το δυνατόν οι ελάχιστες προθεσμίες δημοσιότητας, μπορεί να γίνει χρήση των διατάξεων του άρθρου 32 του Π.Δ/τος 60/2007 περί προκαταρκτικής προκήρυξης (παρ.4), αποστολής με ηλεκτρονικά μέσα (παρ.5) και ελεύθερης άμεσης και πλήρους ηλεκτρονικής μέσω διαδικτύου πρόσβασης στη συγγραφή υποχρεώσεων και στα λοιπά τεύχη του διαγωνισμού (παρ.6). Σημειώνεται ότι οι συντμήσεις προθεσμιών λειτουργούν σωρευτικά με αποτέλεσμα ο ελάχιστος δυνατός χρόνος δημοσίευσης να περιορίζεται σημαντικά.

Αναφορικά με τη διαδικασία επιλογής αναδόχων μεταφορέων μέσω διαγωνισμού, επισημαίνεται ότι στις περιπτώσεις δρομολογίων, για την εκτέλεση των οποίων συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περίπτωσης (α) της παρ.1 του άρθρου 25 του Π.Δ/τος 60/2007, ο δήμος καλεί σε διαπραγμάτευση φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία διαθέτουν τα προσόντα συμμετοχής που ορίζονται στη διακήρυξη του ήδη προκηρυχθέντος διαγωνισμού. Η κλήση σε διαπραγμάτευση πραγματοποιείται με ανακοίνωση στον τοπικό τύπο και με απευθείας επικοινωνία ή τηλεομοιοτυπία του αρμόδιου φορέα με τους υποψήφιους μεταφορείς.

Προϋπόθεση για την προσφυγή στην προαναφερθείσα διαπραγμάτευση αποτελεί η παροχή απλής γνώμης από την επιτροπή του διαγωνισμού, η οποία διατυπώνεται στο πρακτικό που υποβάλλεται στην οικονομική επιτροπή. Η απόφαση για την προσφυγή στη διαπραγμάτευση λαμβάνεται από το δημοτικό συμβούλιο, όπως επίσης και η απόφαση για την κατακύρωση του διαγωνισμού στους αναδόχους που επιλέγονται κατόπιν της διαπραγμάτευσης. Σημειώνεται ότι η διαπραγμάτευση διεξάγεται με τους ίδιους όρους της αρχικής διακήρυξης και δεν μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση δρομολογίου με κόστος υψηλότερο από το σχετικό προβλεπόμενο όριο του προϋπολογισμού.

Τα δρομολόγια για τα οποία και μετά τη διαπραγμάτευση η διαδικασία αποβεί άγονη και εφόσον υπάρχουν αλλαγές στα δρομολόγια της δημόσιας συγκοινωνίας, ή εφόσον οι δήμοι αποκτούν ίδια μεταφορικά μέσα, έχουν τη δυνατότητα να επανεξετάσουν εξαρχής την εφαρμογή των Α (δημόσια συγκοινωνία) και Β (ίδια μέσα) τρόπων του άρθρου 2 της ανωτέρω Κ.Υ.Α. για τους μεταφερόμενους με τα συγκεκριμένα δρομολόγια μαθητές.

Αναφορικά με τη συχνότητα των δρομολογίων από και προς την ίδια σχολική μονάδα, δεδομένου ότι στην Κ.Υ.Α. αρ.35415/2011 δεν υπάρχει σαφής σχετική

πρόβλεψη, πρέπει να ρυθμίζεται με τρόπο ώστε αφενός να εξασφαλίζεται η εξυπηρέτηση του μέγιστου δυνατού αριθμού μαθητών ανά δρομολόγιο και αφετέρου να μη χρειάζεται οι μαθητές να περιμένουν την εκτέλεση του επόμενου δρομολογίου για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο της μίας ώρας.

Εάν ωστόσο και μετά τα ανωτέρω παραμένουν αδιάθετα δρομολόγια, τότε ο δήμος σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ.Γ.3.ε της ανωτέρω Κ.Υ.Α. δεν υποχρεούται να ακολουθήσει καμία άλλη διαδικασία παρά μόνο να καταβάλει τα προβλεπόμενα επιδόματα για όσο διάστημα δεν πραγματοποιείται η μεταφορά μαθητών.

Εάν παρ' όλα αυτά, ο δήμος επιθυμεί να εξαντλήσει όλες τις δυνατότητες εύρεσης αναδόχου, τότε πέραν της καταβολής επιδομάτων σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, διατηρεί το δικαίωμα να προχωρήσει αιτιολογημένα στη διαδικασία προκήρυξης νέου διαγωνισμού.

Εάν σε ορισμένες περιπτώσεις δεν πραγματοποιηθεί η μεταφορά μαθητών από την έναρξη του σχολικού έτους, τότε σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 2 της Κ.Υ.Α., προβλέπεται εναλλακτικά:

- η δυνατότητα της οικονομικής επιτροπής (παρ.δ του άρθρου 72 του ν.3852/2010) λόγω του κατεπείγοντος, να αναθέσει χωρίς δημοσίευση προκήρυξης και μέχρι τη σύναψη της σύμβασης του διαγωνισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2, κεφ. Γ., παρ.3.δ. Η οικονομική επιτροπή στην απόφασή της εκτιμά αν συντρέχει η περίπτωση γ της παρ.1 του άρθρου 25 του Π.Δ/τος 60/2007 και αποφασίζει αιτιολογημένα.
- η ενεργοποίηση της διαδικασίας του άρθρου 3 της Κ.Υ.Α. σύμφωνα με την οποία αν η μεταφορά των μαθητών είναι αδύνατη ή κρίνεται οικονομικά ασύμφορη, στους δικαιούχους μαθητές καταβάλλονται επιδόματα από τους οικείους δήμους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Επιδόματα προς τους μαθητές

8. Τα επιδόματα καταβάλλονται στους μαθητές που είναι δικαιούχοι μεταφοράς όταν η μεταφορά δεν πραγματοποιείται και διακρίνονται, σύμφωνα με το άρθρο 3 της Κ.Υ.Α. αρ.35415/2011, σε δύο κατηγορίες :

A) αφενός στο επίδομα της παρ.1.α., το οποίο καταβάλλεται στους μαθητές που έχουν εγκατασταθεί στον οικισμό της έδρας του σχολείου στο οποίο φοιτούν, αποκλειστικά και μόνο για την παρακολούθηση των σχολικών μαθημάτων

B) αφετέρου στο επίδομα της παρ.1.β., το οποίο καταβάλλεται στους μαθητές οι οποίοι μεταφέρονται καθημερινά, με γονική ή άλλη μέριμνα, από την οικία τους στη σχολική μονάδα και αντιστρόφως.

Στην πρώτη περίπτωση, το ποσό το οποίο προβλέπεται από την Κ.Υ.Α. αρ.35415/2011 ανέρχεται στο ύψος των 85€ μηνιαίως και καταβάλλεται στους μαθητές, οι οποίοι αποδεδειγμένα έχουν εγκατασταθεί σε οικισμό διαφορετικό από αυτόν όπου κατοικούν ή διαμένουν μόνιμα, αποκλειστικά και μόνο προκειμένου να φοιτήσουν στο σχολείο του οικισμού αυτού. Στη δεύτερη περίπτωση, το ποσό που καταβάλλεται στους μαθητές αντιστοιχεί στην απόσταση της σχολικής μονάδας από την οικία τους, προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του αριθμού των χιλιομέτρων της εν λόγω απόστασης με το ποσό των 0,35€ ημερησίως και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των 1500€ ανά σχολικό έτος. Επισημαίνεται ότι η παρ.1.β. του άρθρου 3 της ανωτέρω Κ.Υ.Α. αναφέρεται στην απόσταση της οικίας και όχι σε διαδρομές ή δρομολόγια, συνεπώς ο υπολογισμός του ποσού της επιδότησης των μαθητών της δεύτερης περίπτωσης πραγματοποιείται όπως θα υπολογιζόταν αν η μεταφορά πραγματοποιείτο μία φορά ημερησίως χωρίς, δηλαδή, να υπολογίζεται η επιστροφή του μαθητή. Εξυπακούεται ότι και στα δύο ανωτέρω ποσά δεν υπολογίζεται Φ.Π.Α. και όπου γίνεται αναφορά σε «μαθητή», για τους ανηλίκους νοείται ο νόμιμος κηδεμόνας τους.

Τα ανωτέρω ποσά ισχύουν εξίσου και για τους μαθητές των ειδικών σχολείων (ΣΜΕΑ), με τις εξής επισημάνσεις. Πρώτον, οι μαθητές των ειδικών σχολείων δικαιούνται μεταφοράς, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα κατώτατα όρια αποστάσεων του τόπου κατοικίας τους από τη σχολική μονάδα, όπως άλλωστε προκύπτει από την παρ.4 του άρθρου 1 της Κ.Υ.Α. αρ.35415/2011. Σ' αυτό το σημείο υπενθυμίζεται πως η διαφορετική μεταχείριση υπέρ των μαθητών ΣΜΕΑ αναφορικά με τα κατώτατα όρια αποστάσεων έχει εφαρμογή τόσο στην επιδότηση, σε περίπτωση αδυναμίας πραγματοποίησης της μεταφοράς, όσο και στην περίπτωση όπου πραγματοποιείται η μεταφορά τους. Δεύτερον, όταν οι μαθητές των ΣΜΕΑ επιδοτούνται, λόγω μη πραγματοποίησης της μεταφοράς, λαμβάνουν το ποσό που τους αναλογεί χωρίς τον περιορισμό του μέγιστου ορίου των 1500€ ανά σχολικό έτος (άρθρο 3, παρ.1.ΙΙ), το οποίο ισχύει για τους λοιπούς μαθητές. Τρίτον, η μεταφορά μαθητών ΣΜΕΑ διενεργείται είτε με τα ίδια μέσα των δήμων, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά είναι

κατάλληλα, είτε με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών, η οποία οδηγεί στη μίσθωση ιδιωτών μεταφορέων, αποκλείοντας έτσι τη δημόσια συγκοινωνία. Τέλος, σύμφωνα με την πρώτη παράγραφο του παραρτήματος της Κ.Υ.Α. αρ.35415/2011, στην περίπτωση χρήσης ειδικά διαμορφωμένων οχημάτων για τη μεταφορά μαθητών των ΣΜΕΑ, το μέγιστο κόστος των εν λόγω οχημάτων μπορεί να προσαυξάνεται έως και 50% σε σχέση με τα αντίστοιχου μεγέθους συμβατικά οχήματα, στην περίπτωση μίσθωσης ιδιωτικών μέσων με τη σύναψη σύμβασης δημόσιας υπηρεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Λοιπά ζητήματα

Αναφορικά με τις γραμμές που συστήνονται σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν.2963/2001 και τον Κανονισμό (ΕΚ) αρ.1370/2007, σας ενημερώνουμε ότι μπορούν να δημιουργούνται, ανεξάρτητα από τη διαδικασία της μεταφοράς μαθητών, με συμβάσεις παραχώρησης δημόσιας υπηρεσίας που συνάπτονται μεταξύ των δήμων και των φορέων δημόσιας υπηρεσίας επιβατικών μεταφορών. Ο δήμος αφού συνεκτιμήσει και άλλους παράγοντες, πέραν της μεταφοράς μαθητών, που καθιστούν αναγκαία τη σύσταση των συγκοινωνιακών γραμμών, αστικών ή υπεραστικών, μπορεί να προβεί κατά την κρίση του στη δημιουργία τους σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς παροχής συγκοινωνιακού έργου.

Διευκρινίζεται ότι με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν.2963/2001 και με την κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα Υ.Α. Οικ. Β-54871/4060/2003 (Β 1364) απόφαση του Υπουργού Μεταφορών καθορίζεται ο τρόπος με τον οποίο χαρακτηρίζεται μια περιοχή ως αστική καθώς και μια γραμμή ως αστική ή υπεραστική αλλά και λοιπά ζητήματα που αφορούν τις γραμμές. Με τις διατάξεις του Ν. 3852/2010 μεταβιβάστηκε η αρμοδιότητα χαρακτηρισμού αστικών γραμμών στους Δήμους (άρθρο 94, παρ 1.2 περίπτωση 17) και των υπεραστικών στις Περιφέρειες (άρθρο 186, παράγραφος Ε, περίπτωση 4).

Σημειώνεται, πέραν των άλλων απαιτούμενων, από τις διατάξεις του Ν.2963/2001 απαραίτητες για την σύναψη των ανωτέρω συμβάσεων είναι οι αποφάσεις που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο, δηλαδή, η απόφαση για χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως αστικής και οι αποφάσεις χαρακτηρισμού των γραμμών από τα αρμόδια όργανα κ.λπ. απαιτούμενα δικαιολογητικά (Πρ. 308/2010 Ελ. Συν./ Τμ. VII).

Για τη μεταφορά μαθητών σε δρομολόγια των παραπάνω γραμμών, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχει αφενός εξεταστεί η δυνατότητα μεταφοράς με τις υφιστάμενες γραμμές τακτικής αστικής ή υπεραστικής συγκοινωνίας και αφετέρου να έχουν εξαντληθεί οι δυνατότητες τροποποίησης των υφιστάμενων αστικών και υπεραστικών δρομολογίων από τους δήμους και τις περιφέρειες αντίστοιχα. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι ενώ η εξάντληση της δυνατότητας μεταφοράς μαθητών με την υφιστάμενη τακτική αστική και υπεραστική συγκοινωνία αποτελεί προϋπόθεση, σύμφωνα με τα άρθρα 1 & 2 της Κ.Υ.Α., για να προχωρήσουν οι δήμοι στη διενέργεια της μεταφοράς με τους επόμενους (Β, Γ) τρόπους, δηλαδή στη χρήση των ιδίων μέσων και στη δημόσια σύμβαση υπηρεσιών, η δημιουργία γραμμών βάσει του άρθρου 19 του ν.2963/2001 δεν αποτελεί προϋπόθεση για την προσφυγή στους τρόπους αυτούς και εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των δήμων, αφού συνεκτιμηθούν και άλλες μεταφορικές ανάγκες. Ως εκ τούτου η σύσταση γραμμών που εξυπηρετούν, εκτός των άλλων, και τη μεταφορά μαθητών εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του δήμου.

Επισημαίνεται ότι το αντικείμενο της σύμβασης καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 3 και 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αρ.1370/2007 και είναι ανεξάρτητο από την επιδότηση που λαμβάνουν οι δήμοι σε περίπτωση μεταφοράς μαθητών μέσω των δρομολογίων αυτών.

Επιπλέον των ανωτέρω προϋποθέσεων που τίθενται από την Κ.Υ.Α., οι δήμοι οφείλουν να εξετάζουν προσεκτικά το ενδεχόμενο δημιουργίας νέων γραμμών βάσει του ν.2963/2001, όταν αυτές δημιουργούνται με σκοπό και τη μεταφορά μαθητών, δεδομένου ότι πρέπει να υφίσταται επαρκής αριθμός μεταφερόμενων μαθητών για κάθε γραμμή, ούτως ώστε η λύση αυτή να είναι συμφέρουσα. Σύμφωνα με τις παρ.Α.3 και Γ.3. του άρθρου 2 της ανωτέρω Κ.Υ.Α. η επιδότηση του 80% της αποζημίωσης του μαθηματικού τύπου προς το δήμο, για τις γραμμές του άρθρου 19 του ν.2963/2001, δίδεται μόνο για τα δρομολόγια εκείνα, από το σύνολο των δρομολογίων της γραμμής, τα οποία μεταφέρουν μαθητές και για το είδος του οχήματος (ταξί, μικρό ή μεγάλο λεωφορείο) που αριθμός των μεταφερόμενων μαθητών κάθε φορά δικαιολογεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ Ο ΦΑΚΕΛΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
(ενδεικτικά)

- απόφαση του δημοτικού συμβουλίου με την οποία εγκρίθηκε ο προϋπολογισμός του δήμου με τις σχετικές εγγραφές της δαπάνης για τη μεταφορά μαθητών
- απόφαση ανάληψης της σχετικής δαπάνης για όλο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης της μεταφοράς μαθητών ακόμα και αν αυτή εκτείνεται σε περισσότερα του ενός έτη
- απόφαση του δημοτικού συμβουλίου με την οποία αποφασίστηκε ο τρόπος εκτέλεσης της σύμβασης
- έγγραφο αποστολής περίληψης αυτής προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα ΕΕ και η ανάρτηση αυτής στο διαδίκτυο
- αποφάσεις της οικονομικής επιτροπής που αφορούν το διαγωνισμό
- σύνταξη των δρομολογίων από την τεχνική υπηρεσία του δήμου και τευχών δημοπράτησης του διαγωνισμού
- αποφάσεις του γεν. γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης για τον έλεγχο νομιμότητας των σχετικών αποφάσεων των συλλογικών οργάνων του δήμου
- βεβαιώσεις και καταστάσεις των διευθυντών των σχολικών μονάδων
- τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 της ως άνω ΚΥΑ βεβαιώσεις του δημάρχου σχετικά αφενός με την αδυναμία χρήσεως ιδίων μεταφορικών μέσων του δήμου και των υφισταμένων δρομολογίων της δημοτικής και δημόσιας συγκοινωνίας και αφετέρου με τους μαθητές τους οποίους αφορά η ανάθεση, σύμφωνα με την παρ. Β του άρθρου 2 της ΚΥΑ

- απόφαση της οικονομικής επιτροπής περί συγκροτήσεως της επιτροπής διαγωνισμού
- πρακτικό της οικονομικής επιτροπής του δήμου (άρθρο 4.2.α της διακήρυξης), με το οποίο πιστοποιείται η νομιμότητα και πληρότητα των προσκομισθέντων από την ανάδοχο εταιρία εγγράφων και στοιχείων (πρβλ. 281/2010 απόφαση του VI Τμήμ. Ελ.Συν.)
- κοινοποίηση της εγκριτικής του αποτελέσματος του διαγωνισμού αποφάσεως στον ανάδοχο (άρθρο 26 του π.δ. 28/1980 σε συνδ. με το άρθρο 4.2.α της διακηρύξεως)
- βεβαίωση σχετικά με το εάν, στο πλαίσιο της επίμαχης διαδικασίας αναθέσεως, έχουν ασκηθεί ενστάσεις, προδικαστικές προσφυγές, ασφαλιστικά μέτρα και λοιπά ένδικα βοηθήματα ή μέσα, καθώς και τυχόν εκδοθείσες επ' αυτών αποφάσεις
- φάκελοι δικαιολογητικών των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό (άρθρο 23 της διακήρυξης)